

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ба кори диссертатсионии Холбойзода Фатҳиддин Холбой дар мавзуи “Ақидаҳои педагогии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил ва татбиқи онҳо дар синфҳои болоии мактабҳои муосири тоҷик”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D010300-Педагогика ва психология (6D010301-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот) пешниҳод шудааст.

Комиссияи таҳхиси назди Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 026-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» дар ҳайати зерин: **Ш.А.Шаропов** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор (раис); аъзоён **М.А. Абдуллоева** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор ва **Мухаметов Г.Б.** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор дар натиҷаи таҳлил ва санҷиши кори диссертатсионии Холбойзода Фатҳиддин дар мавзуи “Ақидаҳои педагогии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил ва татбиқи онҳо дар синфҳои болоии мактабҳои муосири тоҷик”, барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D010300-Педагогика ва психология (6D010301-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот) ба чунин хулоса омад:

1. Дар шароити муосири рушди соҳибистиклолии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон арзишҳои милливу фарҳангӣ ва маънавӣ, ҳосатан, осори илмиву адабӣ ва педагогиву психологӣ халқи тоҷик ва мутафаккирони алоҳидаи бузурги он, аҳаммият ва муҳиммияти махсусро касб кардааст. Зеро омӯзиш, таҳлил ва таҳқиқи афкори педагогии халқи тоҷик ва андешаҳои гаронбаҳои таълиму тарбиявии мутафаккирони алоҳидаи бузурги он шароит ва имконият фароҳам меорад, ки дар раванди таълиму тарбияи насли наврас хусусиятҳои милли ба эътибор гирифта шавад ва дар рушди ҷомеаи муосир нақши муассир дошта бошад. Имрӯз ба тамоми ҷаҳониён аён аст, ки халқи тоҷик соҳиби фарҳанги бою қадима буда, бо мероси илмӣ, адабӣ, фалсафӣ ва фарҳангии хеш ба хазинаи илму фарҳанги ҷаҳонӣ саҳми назаррас гузоштааст. Мутаассифона,

то ба имрӯз, масъалаҳои таърихи афкори педагогии халқи тоҷик ба таври бояду шояд мавриди пажӯҳиш қарор нагирифтааст. Аз ин сабаб дар шароити кунунии ҷомеаи Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯзиш, таҳлил ва таҳқиқи афкори сиёсӣ, иҷтимоӣ, илмӣ, адабӣ, фалсафӣ ва педагогии ниёгони бузурги халқи тоҷик дар таълиму тарбияи насли наврас нақши басо арзишмандеро мебозад.

Дар диссертатсия аз ҷониби муаллиф дуруст иброз шудааст, ки концепсияи тарбиявии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил дар масъалаи нақш, мақом ва мавқеи инсон дар олам хеле муҳим аст. Ба қавли шоири ширинкалом, барпо сохтан ва пойдор нигоҳ доштани сулҳ дар ҷомеа яке аз шартҳои муҳимми ташаккули инсонӣ комил ба ҳисоб меравад. Афкори Мирзо Абдулқодирӣ Бедил, на танҳо афкори педагогии халқи тоҷик, балки фарҳанги тамоми мардуми Шарқро дар бар мегирад.

Аз ин лиҳоз, интихоби мавзӯ ва коркарди илмӣ он аз тарафи Холбойзода Фатҳиддин Холбой дар марҳилаи кунунии рушди маориф ва илми педагогика хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва доғи рӯз маҳсуб будани он далолат медиҳад.

2. Омӯзиш ва таҳлили диссертатсияи Холбойзода Фатҳиддин Холбой маълум намуд, ки муаллифи рисола дар таҳқиқоти диссертатсионӣ ақидаҳои педагогии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил, мақом ва нақши онҳо дар ташаккул ва рушди инсонӣ комил ва роҳу равиши татбиқи онҳо дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии муносири ҷумҳурӣ мавриди омӯзиш, таҳлил ва таҳқиқ қарор дода, алоқамандии ақидаҳои таълиму тарбиявии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил бо таҷрибаи муносири илми педагогикаю психология ва коркарди роҳу равиши рушди такомули фазилатҳои беҳтарин ва сифатҳои неки ахлоқи инсонӣ насли наврас ошкор ва муайян кардааст. Ҷамҷунин, роҳҳо, тарзу усул ва воситаҳои тарбияи ахлоқии инсонӣ комилро дар асоси осори педагогӣ ва психологии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил дар шароити рушди ҷомеаи муносири Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок намудааст.

3. Муқаррарот ва хулосаҳои назариявӣ, ки дар рафти таҳқиқоти диссертатсионӣ аз тарафи муаллиф ба даст оварда шудааст, барои истифодаи амалии

натичаҳои таҳқиқоти мазкур, алалхусус, андешаҳои тарбиявии Мирзо Абдулқодири Бедил дар раванди тарбияи инсонии комил, ба вежа ташаккул ва рушди сифатҳои маънавий-ахлоқии насли навраси муосир заминаҳои мусоид фароҳам меоранд. Инчунин, маводи бадастомада ва хулосаҳои таҳқиқот метавонанд ҳангоми маърузаҳо, курсҳои махсус, семинарҳо барои хонандагону омӯзгорони оянда ва шунавандагони курсҳои тақмили ихтисос ва бозомузии омӯзгорон мавриди истифода қарор гирад.

4. Боэътимодӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо концепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперики таҳқиқот, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии таҳқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

5. Мазмун ва мундариҷаи диссертатсияи Холбойзода Фатҳиддин дар мавзуи “Ақидаҳои педагогии Мирзо Абдулқодири Бедил ва таъбиқи онҳо дар синфҳои болоии мактабҳои муосири тоҷик” ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисоси илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D010301 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот: *банди 3* - «Антропологияи педагогӣ» (низомҳои /шароитҳои/ рушди шахс дар чараёни таълим, тарбия), *банди 4* – “Назария ва концепсияи таълим” (қонуниятҳо, принципҳои таълими бачагон дар давраҳои гуногуни бавоярасии онҳо; навҳо ва амсилаҳои таълим, ҳудудҳои истифодаи онҳо;) мутобиқ аст.

6. Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон: тоҷикӣ ва русӣ дар автореферат интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти қорро якҷоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмӯъ фарогири 13 адад, пурра инъикос мекунанд, ки 10 адади он дар маҷаллаҳо ва нашрияҳои, ки аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шудаанд, ба чоп расидаанд. Теъдоди интишороти докталаб дар нашрияҳои тақризшаванда ба талаботи банди 34-ми Низомномаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тартиби додани дараҷаҳои

илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

7. Натиҷаҳои асосии кори диссертатсионӣ дар кафедраи педагогикаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” баррасӣ гашта, дар семинарҳои илмӣ-методӣ ва илмӣ-амалии МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав”, раёсати маорифи вилояти Хатлон, шуъбаи маорифи шаҳри Бохтар, дар иттиҳодияҳои методии муаллимони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии минтақаи Бохтари вилояти Хатлон муҳокима ва мавриди тасвибу озмоиш қарор дода шудаанд.

8. Диссертатсия ба талаботи банди 53-и Низомномаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шудааст, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷаҳо ва муқаррароти нави илмӣ мебошад, ки аз саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар илми педагогика шаҳодат медиҳад.

9. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Холбойзода Фатҳиддин Холбой истифодаи мавод бе нишон додани маъхаз мавҷуд набуда, тамоми манбаъҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 33-и Низомномаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.

Комиссияи экспертии назди Шурои диссертатсионӣ талаботи банди 61-уми Низомномаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Шурои диссертатсионӣ”-ро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, пешниҳод менамояд:

1). Диссертатсияи Холбойзода Фатҳиддин Холбой дар мавзӯи “Ақидаҳои педагогии Мирзо Абдулқодирӣ Бедил ва татбиқи онҳо дар синфҳои болоии мактабҳои муосири тоҷик” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D010300-Педагогика ва психология (6D010301

–Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот) ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров” барои ҳимоя қабул карда шавад.

2). Ба ҳайси муқарризони расмӣ ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:

1. Давлатзода **Чамила** - доктори илмҳои педагогӣ, дотсент, директори Коллеҷи омӯзгории шаҳри Ҳисор;

2. **Олимов Тагайбек Шодиевич** – номзади илмҳои педагогӣ, мудирӣ кафедраи умумидонишгоҳии психологияи умумии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни.

3) Ба ҳайси муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии Данғара тавсия карда мешавад.

4). Барои нашри эълон оид ба ҳимоя ва ҷойгир намудани автореферат ва диссертатсия дар сомонаи МДТ-и “ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров” ва КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5). Барои чопи автореферат ба ҳуқуқи дастнавис дар теъдоди 100 нусха иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

доктори илмҳои педагогӣ, профессор

Шаропов Ш.А.

Абдуллоева М.А.

Мухаметов Г.Б.

“Имзои Ш.А.Шаропов, М.А. Абдуллоева ва Г.Б.Мухаметовро тасдиқ менамоям”.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров”

23.11.2024с.

Сайдуллозода З.С.